RESERVADO
5561
B. N. L.

Compra
ao Livreiro António
Tavares de Carvalho

Rés.
5561

❡ Modus curãdi cum balſamo atqꝫ aplicatio ⁊ eius q̇bu ſuis fra-cturis et cicatricibus vulneribuſ-qꝫ facile ſubleuandis.

COMPRA
287255
Res. 5561

Prologus

Cum casꝰ diuerſaqꝫ ꝑicula ine-
fabilis diuinaqꝫ ſapiētia morta
libus in dies atqꝫ horis emine
re ꝑſciret laboribꝰ mortiqꝫ na
tos viſuꝫ eſt authori nature vt
quos eterno mortis orcho ſuo
inextimabili ſanguine liberauit eos dē aduerſa va-
litudine laborantes ſuis infinitis farmacis proſ-
peram valetudinē conſulere īter cetera vnum ad-
mirabile atqꝫ inextimabile immenſa bonitas ſuo
propenſo nimine balſamum nobis preſtitit: quod
nihil cicatriſatum laceratum prorſus corruptum
membrum non reſtauret ⁊ ad ſuā priſtinam inco
lumitatem breui reſtituet. Caeteruꝫ neq̄ veſtruꝫ
ſit mirū lectores cādidiſſimi exclametqꝫ fabulam
vt comico verbo vtar incepto periculum facite
quod vobis vſu fiat gratiaſqꝫ inmēſae bonitati
referamus qui nobis noſtra memoria tāꝫ ſalutis
preſtitit vale.

NCB 323324

De modo curādi cuȝ balſamo.

NOta de applicatione in vulnerib⁹. Si aliq̇s fuerit vulnerat⁹ in qualibet parte corporis: et illud vuln⁹ tātum fuerit in parte carnoſa: tūc ponatur paruȝ d' iſto liquore ſup͛a locuȝ vulneris: et poſtea ſtringatur cuȝ binda incarnatiua ſuauiter: ⁊ nō remutetur vſquequo vulnus fuerit conſolidatuȝ. Et iſta conſolidatio fit p̱ ſpaciuȝ vnius diei vel duoꝝ. Et hoc per me eſt valde expertuȝ. Et debetis notare ꝙ ſi aliquis dolor forſitaȝ ſubueniſſet: et iſte dolor fuerit intolerabilis: tūc in tali caſu debetis adiuuare cuȝ remedijs aliaruȝ medicinarū/ tanden vt dolor ſedetur. Et hoc tantū debetis intelligere in vulnere ſimplici: quia ī vulnere cōpoſito alio modo debet applicari. Si aliq̇s fuerit vulneratus et tale vulnus fuerit magnuȝ: tūc anteꝗ̄ apponat̄ iſtud balſamuȝ debetis inſpicere ad illas quatuor intentiones quaes cirurgici experti faciū et poſteat vt partes iaȝ fuerit adgregate: tūc apponatur deſuper vel vngatur totuȝ vulnus cū iſto balſamo: et ita embiudetur ſicut p̄cipiūt doctores. Et iſto modo debetis applicare quolibet die vſq̄quo vulnus fuerit conſolidatuȝ: et ſine aliquo dubio in breuiori tempore ſanabit̄.

¶ Et nota/ ꝙ ſi vulnus fuerit in capite ſeruet̄ iſte ordo. Si vulnus fuerit paruum/curetur ſicut vulnus ſimplex/ſicut dixi in cap̄lo primo. Preterea debetis notare ꝙ ſi vulnus fuerit cum inciſione aut fratura cramei/ priuſq̄ apponatur iſte balſamus debetis habere intentioneꝫ ad inciſionen et ad fracturā. Et habita iſta intētione/ aggregentur labia: et poſteat ponatur deſuper de iſto balſamo. Et hoc debetis facere qualibet die vſqꝫ quo vulnus fuerit conſolidatuꝫ. Et ſi dolorem ant febreꝫ habuerit iſte vulneratus: in tali caſu debetis eum facere phlebotomari ex parte oppoſita: ſicut precipiunt doctores: et alijs remedijs vti ſicut in tali caſu competit. Et hoc ſufficit pro experto cirurgia.

¶ De vulnere facto in pectore.

Si aliquis fuerit vulnerat⁹ in pectore: et tale vulnus non fuerit penetrās: tunc curetur ſicut vulnus ſimplex. Et ſi vulnus fuerit penetrās/curetur ſicut vulnera penetrātia: ſed in vulnere penetranti debetis facere vnuꝫ et eſt vt in illa tenta quaꝫ intus apponitis vt liquores ſolene/exire/prius vt apponatur iſta tenta vn-

gatur ex iſto balſamo: q̄a habet propietatez maximaz ad attrahēduz materias abſconditas. Et hoc debetis facere a p̄mo die vſqz ad ſeptimuz diez Et poſt ſeptimuz debetis applicare iſtuz balſaſamuz in forma liquida: et hoc cuz ſiringa cuz aliquo lauatorio: et videbitis mirabilia multa. Et cuz adiutorio dei et cuz iſto liquore in paucis diebꝰ ſanabitur: quia per me eſt valde expertuz.

De modo bibendi iſtuz balſamū in vulneribus penetrantibus.

Recipe.

Sirupo ℞ violaꝝ et endibie. añ ʒ.j. aq̄ buguloſe. ʒ.ij. balſami. ʒ.j. miſce et bibat omni die in ortu ſolis/ q̄a facit multuz ad propoſituz/ et ad conſolidandun omnia vulnera intrinſeca/ et maxime in vulneribus pectoris/ quia adiuuat ad conſolidationē. Ex modo dicto cōpetit in omni vulnere a plāta pedis vſqz ad verticez capitis intus et extra. Sit deus laudabilis et glorioſus p̄ infinita ſecula

ſeculoꝛuȝ. Amē. Et propter maximā prolixitateȝ omicto in quibus aliis egritudinibus cōpetit: ſuffi-ciat nūc ſcire quo modo debetis ponere in ſoluta continuitate aquacūqȝ refacta.

De modo curandi in vulnere penetrāti in capite vſqȝ ad duram et vſqȝ ad ſubſtantiaȝ cerebri.

Nota ꝙ quando aliq̄s eſt vulneratus in capite cuȝ aliqua inciſione aut fractura: et iſta inciſione aut fratura fuerit penetrāſ vſqȝ ad durā: tūc ante q̄ȝ apponatur iſte balſam⁹ debetis cuȝ raſpatoꝛibus et cuȝ lenticulari facere apertioneȝ: taliter vt liquoꝛes vel materie poſſint exire Et poſt eat vt oꝛificiū fuerit factuȝ / applicetur de iſto balſamo iſto modo. Cuȝ vna dragma iſtius balſami debetis miſcere duas partes de oleo infancino: et cuȝ ſit ita mixtuȝ/tūc apponatur intus ſupꝛa durā di ſta mixtione. Et hoc debetis facere vſqȝquo accidētia fuerint remiſſa. Et poſtea iteruȝ applice-

tur cuȝ vna pte de melle roſace et cuȝ duabꝰ ptibꝰ de iſto balſamo. Et q̄ndo dura fuerit mūdificata tūc applicetur iſte balſamus ſupra vulnus vngē-do totuȝ vulnus vſqȝquo vulnus fuerit cōſolida-tuȝ. Et iſto modo debet applicari in vulnere pe-netrātii capite. Et ita ſeruetur iſte ordo / et videbi-tis magnuȝ auxiliuȝ. Sed d̄betis notare vnuȝ / ꝙ accidētia corrigātur ſicut dixi in captl'o de vulne-re compoſito. Sit deus laudabilis cuȝ ſua matre. Amen.

NOta ſi aliquis habuerit vlceram in ligua vel infauce vel in aliquo loco intus in ore / faci-at iſtuȝ gargariſmuȝ: et ī breuiori tēpore. ſanabit᷑

¶ Recipe.

AQue roſaruȝ plantaginis. an̄ ʒiiij. balſami. ʒij. miſce et fiat gargariſmꝰ. iſtud gargariſ-muȝ p me eſt valde expertuȝ / q̄a vidi multos eſſe ſanos. Et ſi vlcus fuerit multuȝ corroſiuum / vn-gatur cuȝ iſto balſamo: et poſt duas horas faciat gargariſmum ſupradictuȝ.

Laus deo.

BIBLIOTECA NACIONAL DE LISBOA

Res.
5561